Vaderschapskennis, nr. 12 – Januari 2023, 2e jaargang, nr. 1

Versie: 28-01-2023

Connect2Fathers –> Fathers4Fathers – Daddycation – Betrokken vaders Kennisbank 'vaderschap'

1

© Bob de Raadt
Freelance Contextueel Maatschappelijk Werker – Methodisch Ouderbegeleider – lid Connect2Grow > Connect2Fathers – Auteur/boekenrecensent – Assistent onderzoek bij de afd. Verloskunde-Gynaecologie Erasmus MC Sophia - ROTTERDAM.
www.bobderaadt.nl
www.bobderaadt.nl/vaderschap.php (interviews & boekrecensies)
www.bobderaadt.nl/connect2fathers.php (Rotterdams project 'vaderschap')
www.bobderaadt.nl/socialeverloskunde.php (kwetsbare zwangeren/risicofactoren)
www.bobderaadt.nl/vaderschapskennis.php (magazine vaderschap & ontwikkelingen)
www.bobderaadt.nl/ouderschapchristelijkgeloof.php > Daddycation/betrokken vaderschap
www.bobderaadt.nl/vaderkrachtcentraal.php: christelijk geïnspireerd magazine (digitaal)

@ bobderaadt@live.nl
Ook op: LinkedIn – Instagram – op YouTube:
https://www.youtube.com/channel/UC1XmtqO6KlofGRFNGlqNakQ -
https://youtu.be/y9WX_gspePw

[1] Rembrandt – schilderij 'De verloren zoon'.

Inhoudsopgave:

- Agenda (pag, 2).
- Publicaties (pag. 2).
- Redactioneel (pag. 2).
- Vader & zoon-dynamiek; impressies (pag. 4)
- Vaderschap, ervaringen (pag. 6)
- Berichten (pag. 6)
- Boekenplank: (pag. 9)
  - In gesprek met je ouders (R. Diekstra)
  - Erfgrens (Marco Martens)
  - Handboek Geboortezorg (El Bouazzaoui e.a.)
- Bericht vanuit SIRG-FCAR: nieuwe publicaties (uit de nieuwsbrief van januari 2023); (pag. 12).

Agenda:

- 10-01-2023, van 16.00-21.30 uur: De Hertgang-sessies voor vaders, te Halsteren (i.s.m. Hartelijk Verbonden)
- 16-01-2023, 20.00 uur: VaderGids-avond, Gorinchem.

- 09-03-2023 3e Hertgang-sessie voor vaders; i.s.m. Hartelijk Verbonden. Vanaf 15.45 – 21.30 uur. Opgave: van te voren aanmelden.
- 24-05-2023 - **Congres 'Goed contact met prille ouders'.** https://www.ouderscentraal.nl/congres-goed-contact-met-prille-ouders/

Publicaties:

- Boekrecensie (door Bob de Raadt): 'Openhartig over mantelzorg', over: *Hartenkreten van mantelzorgers - Over de kunst van het samenwerken*, geschreven door E. Witteveen, e.a. – in *Vakblad Sociaal Werk*, nr. 6, dec. 2022 – ISSN 2468-7456; pag. 32. Themanummer: Mantelzorg.
- *VaderKracht Centraal*, dec. 2022; digitaal christelijk-geïnspireerd vadermagazine. Vindplaats: www.bobderaadt.nl/vaderkrachtcentraal.php

Redactioneel (1):

Wie de moeite neemt om in het thema 'vaders en vaderschap' te duiken, zal merken dat er lokale of specifieke activiteiten zijn voor vaders: wandelingen, vuurkorfavonden, vadercafe's, cursussen voor (aanstaande) vaders, Instagram-pagina's, websites (voor rouwende vaders, voor vaders na een miskraam, aandacht voor stiefvaders e.d.) Toch is dit aanbod nog erg versnipperd en facultatief. Ik merk, dat vaders veel aan elkaar hebben, als zij elkaar als vaders ontmoeten. Dan is er veel gespreksstof en uitwisseling van ervaringen.
In de geboortezorg is de aandacht in de praktijk nog vaak een 'ondergeschoven kindje'. Op papier lijkt die aandacht er wel te zijn en er zijn goede initiatieven waarin de (biologische, aanstaande) vader ook bij de geboortezorg betrokken wordt. In de praktijk hoor ik verhalen van (zeer) betrokken en waardevolle vaders. En daarnaast hoor ik verhalen over vaders die tijdens de bevalling van hun vrouw wegduiken achter hun laptop of verdwijnen in hun telefoon. Vaders, die geen steun bieden aan hun barende vrouw/partner en daarmee hun vrouw in de steek laten. Vaders, die geen aandacht besteden aan hun kind. Schrijnend om deze verhalen te horen; schrijnend om dit gedrag te merken. Vaders, die zichzelf hierin tekort doen (om welke reden dan ook; om welk motief ook). Die hun partner tekort doen en die hun kind direct tekort doen.
- Hoe hebben zij zich op hun vaderschap voorbereid?
- Hoe kunnen zij hun hart verbinden aan hun vrouw en kind?
- Hoe zijn zij in de pre-conceptionele fase begeleid?
- Hoe zijn zij tijdens de zwangerschapsperiode begeleid?
- Hoe staan zij eigenlijk in het (hun) leven?
- Met welke verlieservaringen; met welke emotioneel onveilige situaties?
- Waar is hun vaderfactor, hun vadergevoel, hun vaderbetrokkenheid, hun genegenheid voor hun kind, hun vaderhart?
- Hoe kunnen zij hun kind een sterke start geven?

Vaderschap is leiderschap! En dat soort verantwoordelijkheid is nog vaak onzichtbaar, ongemakkelijk, onzeker, onderontwikkeld. Daar mag in het sociale domein best meer aandacht voor zijn: positieve verhalen van zorgzame, betrokken, liefdevolle vaders. Inspirerende voorbeelden, die handvatten geven, die over hun vaderschapsgroei spreken, die hun kind(eren) helpen, bemoedigen, coachen, waarderen, aandacht geven, vertrouwenspersoon zijn en vul maar aan. Mooi daarin vind ik het magazine 'Gewoon Papa', inmiddels is het 2e nummer uitgekomen; een aanrader (Uitg. Scholten).

Op verschillende plaatsen wordt nagedacht en gewerkt aan een landelijke expertisecentrum, om structureler 'vaders en vaderschap' voor het voetlicht te brengen (zowel praktisch gericht als m.b.v. wetenschappelijk onderzoek. En daar hoort onderwijs in vaderschapsontwikkeling ook bij). Er is nog een wereld te winnen; in het belang van onze kinderen. Wordt vervolgd!

Redactioneel (2):

Inmiddels is dit het 12e nummer van *Vaderschapskennis,* een mijlpaal. Eigenlijk vrij plotseling en spontaan ontstaan. Ik had vrij veel 'vader-informatie' verzameld: boekenrecensies over 'vaderboeken', artikelen over vaderschap, interviews met vaders, literatuuroverzichten, vaderschapskennis en vaderfactoren, studies en webinars, berichten m.b.t. vaders en vaderschap, vaderverhalen (positieve en negatieve ervaringen), over 'vader-voor-vader'-initiatieven, vaders in de keten van de geboortezorg etc. Om die kennis te bewaren en beschikbaar te stellen, ben ik dat in het digitale magazine *Vaderschapskennis* gaan verzamelen. Pionierend, leuk en interessant werk, kleinschalig en misschien wat amateuristisch (voor verbetering vatbaar > qua professionele aanpak en layout). Ik vind het

urgent, een missie, om toegewijd vaderschap en betrokken vaders meer voor het voetlicht te brengen.
Het liefst in samenwerking met andere personen/vaders/professionals, die positief vaderschap willen aanmoedigen (Daddycation). Mocht jij (vader, opa, vanuit jouw vaderschapsexpertise en vanuit jouw vaderhart) een bijdrage willen leveren aan dit magazine (een column over vaderschap, een blog, een artikel/beschouwing (over vaderemancipatie), een (vader)interview, een boekreview/-recensie m.b.t. een vaderschapsthema of een andere bijdrage: stuur je bijdrage of je reactie naar bobderaadt@live.nl Alvast bedankt.

Vader & Zoon dynamiek, impressies

- Thé Tjong-Khing (89 jaar, illustrator van meer dan 500 kinder- en sprookjesboeken; "Als ik teken, ben ik weer dat jongetje van Java") spreekt over zijn vader als volgt: "Ik heb me nooit thuis gevoeld in Indonesië. Dat komt doordat mijn vader niet zo aardig was. In de Chinese cultuur draait alles om jongens, en vader vond mij, als enige zoon, helemaal niks. Vaak proberen zoons in zo'n geval de liefde van hun pa te winnen. Ik heb dat niet gedaan. Als hij de kamer binnenkwam, maakte ik mij uit de voeten". [2]

- Matt Maher (Canadees worship-artiest) heeft een nieuw album uitgebracht 'The stories I tell myself' (Essential Records/Provident Labl Group). Met het titelnummer beland je op het emotionele brandpunt van het album. In het autobiografische nummer zingt hij over de moeizame band die hij had met zijn aan alcohol verslaafde vader. Maher worstelde met constante gevoelens van teleurstelling en tekortschieten. In een toelichting bij het nummer vertelt hij dat tijdens de coronaperiode dit soort angsten van vroeger weer terugkwamen. Dit had ook invloed op zijn kijk op God als Vader. 'Je denkt voortdurend: misschien houdt hij van me, misschien tolereert hij me, maar als ik een keer de fout inga, dan krijg ik dat driedubbel terug'. Uiteindelijk ging hij met deze gevoelens aan de slag en kon hij zijn beeld van God bijstellen. 'Het verhaal van God dat ik in de Bijbel vind, is een verhaal van genade en verlossing. Het werkt niet om de pijn heen, maar het werkt door de pijn heen. En dat zijn de verhalen die ik mezelf nu vertel.'[3]

- Mark Tuitert geeft in een interview te kennen 'dat de stoïcijnse filosofie hem geholpen heeft om de band met mijn vader te herstellen. "Mijn ouders hebben lange tijd in een vechtscheiding gezeten. Ik was vooral boos op mijn vader. In mijn ogen was hij een slechte vader, omdat hij ruzie maakte, zijn emoties niet onder controle had en er niet voor ons was. Daarom heb ik een paar jaar geen contact met hem gehad. Door de stoïcijnse filosofie ging ik mijn eigen oordeel bevragen: waarop baseer je je mening en hoe zou iemand anders dezelfde situatie beleven? Die gedachteoefeningen hebben me geholpen om de band met mijn vader weer te herstellen. "Zou ik een betere vader zijn? Weet ik hoe het is om geen contact te hebben met je zoons? Ik kon niet in de schoenen van mijn vader staan! Mijn vader had eigenlijk geen gebrek aan liefde voor ons. Het kwam door onvermogen om daarmee om te gaan. Ik kwam erachter dat mijn boosheid net per sé door mijn vader kwam, maar door mijn oordeel over de situatie. Daarna is het contact met mijn vader weer goed geworden.

[2] Interview met Thé Tjong-Khing, door Willem Pekelder, in Nederlands Dagblad, bijlage Gulliver-boeken; vrijdag 23-12-2022, pag.4-5: 'Als ik teken, leef ik in een wereld waar niets te dol is'. Een prachtige kunstenaar-tekenaar. In mijn PABO-tijd kwam ik de boeken die hij illustreerde al tegen; die stonden op de literatuurlijst voor kinderliteratuur.
[3] 'Maher klinkt gevarieerd, meeslepend, intens', recensie door Harco Ploegsma; in: ND 30-12-2022, Gulliver-muziek, pag. 16

Nu hij (Mark) zelf vader is, wil hij vooral liefde en kansen geven aan zijn kinderen; even helpen en een knuffel geven.[4]

- https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:7022119483674652673/ Tim Vernhout, 20 jan. 2023.[5]

Voetstappen in de sneeuw

vanochtend heb ik mijn zoon van 3 naar de peuterspeelzaal gebracht. Er lag een mooie laagje sneeuw wat alleen al fascinerend is voor kinderen. We liepen in het ochtendgloren, papa voorop en zoonlief erachteraan. Ik kijk om en zie dat hij nauwgezet papa's voetstappen volgt. Een minuut later kijk ik weer om en zie ik dat hij is stil blijven staan, even naar mij kijkt en nadenkt en vervolgens zijn eigen spoor maakt, met een grote grijns op zijn gezicht. Vervolgens liepen we hand in hand het laatste stuk naar de speelzaal.

Ik ben de laatste tijd bezig met leiderschap in mijn eigen leven en mag meelopen met anderen. Het beeld van vanochtend liet me niet los en wilde ik dus graag delen. Voor mij is het een mooi beeld van hoe leiders mogen zijn.

Soms de onbegaande paden uitstippelen en in voorgaan zodat anderen in hun voetsporen mogen volgen en vervolgens ruimte bieden (de vertrouwde basis) om zelf sporen te maken die soms een hele andere kant op kan gaan.

En ook af en toe naast elkaar optrekken en de hand vasthouden, daar waar het soms moeilijk kan zijn of waar het nodig is.

Op tijd weer loslaten zodat ieder zijn eigen weg weer kan bewandelen.

Om af te sluiten een stukje uit een gedicht van Hans Stolp:

Vele wegen kent het leven, maar van al die wegen is er één die jij te gaan hebt.

Die éne is voor jou. Die ene slechts.

En of je wilt of niet, die weg heb jij te gaan.

De keuze is dus niet de weg, want die koos jou.

De keuze is de wijze hoe die weg te gaan.

[4] 'Ik probeerde als kind mijn ouders bij elkaar te houden". Interview door Jasper den Boon, in de rubriek: Zaterdag, zeven deugden; een gesprek over de zeven deugden: wijsheid, rechtvaardigheid, dapperheid, matigheid, geloof, hoop en liefde. Openhartig interview, contextueel. In: Nederlands Dagblad, 05-11-2022, bijlage Zaterdag; pag. 4-6.

[5] Gepubliceerd en overgenomen met toestemming van auteur (Tim Vernhout). Bedankt Tim! Inspirerend verhaal met jouw zoon samen.

Vaderschap, ervaringen:

- *Henrik Wienen* (43) is getrouwd met Femmieke (30). Samen hebben ze twee zoons: Juda (3) en Abel (6 maanden). "Weergaloos", vindt Henrik het vaderschap. "Vader zijn is echt fantastisch. Ik had niet verwacht dat ik het zo leuk zou vinden ". Natuurlijk, een kind opvoeden is lastig. Maar ik zie het juist als een enorme kans. Je kunt hier op aarde iets doorgeven wat je belangrijk vindt.[6]

- *Mark Wijnen* is vader van Jasper en hij vertelt over zijn meervoudig gehandicapte zoon, de jarenlange zorgintensiteit, het werken met een PGB, mantelzorg = privézorg, het slapen met een babyfoon naast zijn oor, de maatschappelijke context en zijn werkgever. Hij vertelt over het 'zorg-moe'-zijn. Nu is de relatie met zijn zoon veranderd sinds Jasper binnen een zorgorganisatie woont. Mark Wijnen vertelt over vaderschap in al z'n intensiteit.[7]
  Herkenbaar verhaal, zeker als je met chronisch zieke kinderen te maken hebt (als ouders, als (zorg)professional, zeker in mijn tijd als medisch maatschappelijk werker bij het CTB&A – Centrum Thuisbeademing & Ademhalingsondersteuning – Erasmus MC Sophia Kinderziekenhuis, Rotterdam).

Berichten:

- Bas Janse geeft een interview in het vakblad Nataal[8], over het platform 'De vergeten vader'[9]. Een plek voor vaders die te maken hebben (gekregen) met een miskraam, ongewenste kinderloosheid, een stilgeboorte, met een vruchtbaarheidstraject. Bas wil met dit interview bereiken, dat de geboortezorg meer aandacht besteedt aan deze vaders. "Vraag gewoon hoe het gaat en of er vragen zijn!"
  Terecht pleidooi!
- https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ouderlijk-gezag/gezamenlijk-gezag-door-erkenning-vanaf-2023
- https://www.ad.nl/gezin/ongepland-vader-weer-zon-domme-twintiger-die-een-meisje-heeft-bezwangerd-zie-je-ze-denken~af4f4d14/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F
  DADDY ISSUES **In de serie Daddy Issues leggen we het moderne vaderschap onder de loep. Hoe gelijkwaardig zijn beide ouders in onze moederschapscultuur? Deze week vertellen vaders Bert en Lars hoe zij ongepland vader werden.** Esther Elligens 06-01-23, 10:30 Het AD besteedt in de serie DADDY ISSUES op een

[6] "Door mijn kinderen ga ik bewuster om met mijn geloof". Interview door Gershon Osnabrugge, in: ND 24 en 25 dec. 2022; pag. 4.
[7] 'De wereld verwachtte ná Jaspers geboorte net zoveel van mij als ervoor'. Interview, door Marc Hoijtink; in: Vakblad Sociaal Werk, dec. 2022, nr. 6; pag. 15.
[8] 'Platform biedt lotgenotencontact voor mannen; nuchter over emoties'. Interview met Bas Janse, door Margit Kranenburg; in: *Nataal*, Vakmagazine voor pre-, en postnatale zorgverlening. Editie 55, jaargang 14, dec. 2022, ISSN 2588-7831; pag. 44-46.
[9] devergetenvader.nl: Hét platform in Nederland en België voor mannen met een kinderwens en het om moeten gaan met alle emoties rondom miskramen, niet voltooide zwangerschappen, ongewenste kinderloosheid, maar ook alle emoties die komen kijken bij fertiliteitstrajecten zoals bijvoorbeeld IVF en ICSI, maar ook in trajecten met sperma- en/of eiceldonatie.
Kortom, voor alle emoties rondom de kinderwens van de man. info@devergetenvader.nl

boeiende manier aandacht aan het vaderschap in z'n velerlei vormen. Mooie serie!

- https://www.chcs.org/resource/the-critical-role-of-dads-exploring-the-benefits-of-father-friendly-pediatric-care/ Op 2 febr. 2023, om 2:00 – 3:15 PM ET.
  This webinar is the first in a two-part series on *Expanding Patient and Family Engagement to Improve Pediatric Care* that will highlight the value of co-creating equitable partnerships between patients, families, community, and multidisciplinary care teams. This webinar will focus on the importance of involving fathers in patient and family engagement to advance pediatric care.

Fathers and father figures are often left out of conversations about their children's health care due to structural and societal barriers. But without their input, a piece of the family's story may be missing. Whether a father lives in the home with the child or not, they have a unique perspective to share. Pediatric health care teams can benefit from intentionally making their practices more welcoming to fathers by shifting policies and practices, allowing them to better support their patients' life-long health and well-being.

This webinar will explore efforts to incorporate fathers' experiences and voices in pediatric care. Presenters will share their diverse personal and professional experiences and will include: a family advocate who is deeply involved in his child's care; a physician who advocates to include fathers in pediatric primary care decision-making; and a champion for embedding holistic practices to improve the involvement of fathers in the lives of their children and families. This webinar is a product of ***Accelerating Child Health Transformation*** (ACHT), a national initiative led by the Center for Health Care Strategies (CHCS) with support from the Robert Wood Johnson Foundation that seeks to accelerate the adoption of key strategies necessary to advance anti-racist and family-centered pediatric practice.

Health care providers, researchers and organizations; patients and patient advocates; and other interested stakeholders are invited to join this 75-minute event.

Agenda

I. Welcome and Introductions

Speaker: Hannah Gears, Senior Program Officer, CHCS

H. Gears will welcome participants, provide an overview of the webinar, and introduce speakers.

II. Opportunities for Expanding Inclusion of Fathers

Speaker: Louis Mendoza, Family Advisor for ACHT and former Manager at Washington State Fathers Network (retired)

L. Mendoza will share his personal and professional experiences related to the importance of engaging fathers in health care decisions for their children and in overall health care system transformation. He will provide context for how and why fathers often feel their voices are not heard and offer suggestions for improving engagement of fathers in practice change and policy development.

III. Strategies for Engaging Fathers in Clinical Practice

Speaker: Mary Ann Woodruff, MD, Pediatrician, Pediatrics Northwest

M. A. Woodruff will share efforts undertaken by Pediatrics Northwest, a pediatric practice in Washington State, to better integrate fathers into the primary care setting, including providing mental health screenings for fathers, similar to those often offered to mothers in pediatric care settings. She will share why Pediatrics Northwest prioritizes fatherhood engagement in the context of practice transformation.

IV. Designing Father-inclusive Pediatric Care

Speaker: Anne Stone, Director, Washington State Interagency Fatherhood Council

A. Stone will share strategies to design a fatherhood-inclusive pediatric medical home that prioritizes the father's perspective whether he is living with the patient, present at the visit, or not. She will outline the positive long-term impacts on children's emotional and economic well-being associated with father involvement in a child's life and will share a set of North Star Father-Friendly Principles that promote a stronger father-friendly provider network of services for fathers and father figures.

V. Moderated Panel: Exploring Diverse Perspectives of Fathers Who Play an Active Role in Their Child's Health Care

Moderator: H. Gears will moderate a panel discussion with fathers actively involved in their child's health care.

- 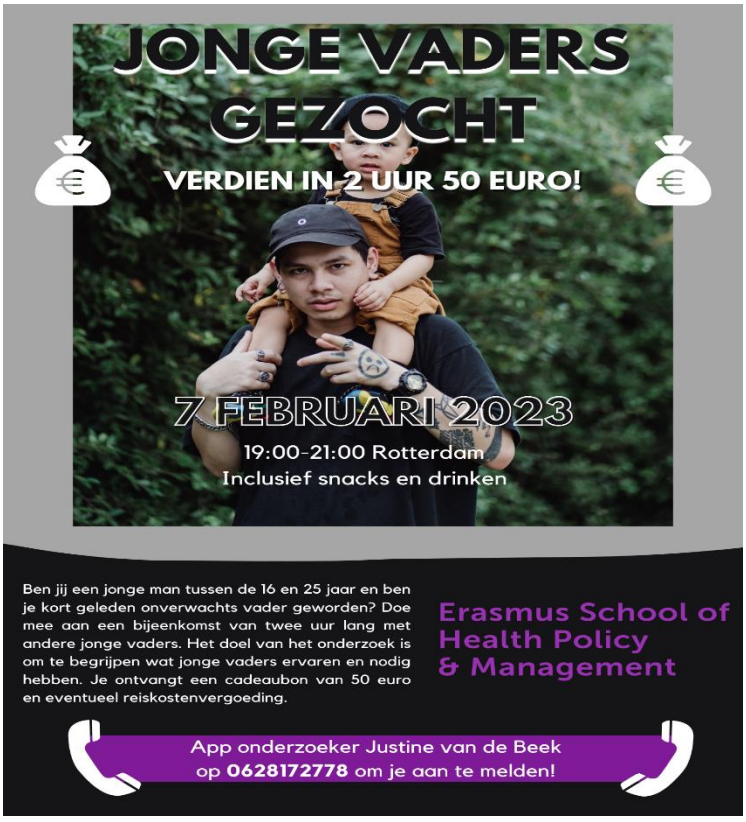

Boekenplank:

- Boekrecensie [10]:

Diekstra, R. (2020) *In gesprek met je ouders – Handleiding voor je belangrijkste interview* – Uithoorn: Karakter Uitgevers BV - ISBN 978 90452 2231 8.

'In gesprek met je ouders' is een waardevol boek, zeker als jij zelf op ontdekkingstocht gaat met de aangereikte interviewvragen. Terecht voegt Diekstra aan dit boek de ondertitel toe: "om te weten waar je bent of waar je naartoe gaat moet je weten waar je vandaan komt". Het motto luidt: 'Meer weten is meer begrijpen is meer waarderen'. Aan dit boek ging een aantal krantencolumns vooraf. De eerste column maakte veel pennen los, merkte de auteur tot zijn eigen verbazing. De titel van de column luidt: 'Intieme vreemden'. Hierin vertelt Diekstra over de cursus Levenslooppsychologie, die hij geeft en de opdracht die hij aan zijn studenten verstrekt om hun ouders afzonderlijk te gaan interviewen. Vaak blijken kinderen en hun ouders elkaar toch niet zo goed te kennen, dan zij denken te weten en zijn zij naar elkaar toe, zoals Diekstra dat noemt: 'Intieme vreemden'. Er is een aarzeling om met elkaar dieper in gesprek te gaan.
In die column vermeldt hij ook dat er een interviewschema beschikbaar is, als een praktisch hulpmiddel om dat gesprek tussen ouder en kind op gang te helpen.
Al snel daarna komt er een mail bij hem binnen met het verzoek om dat interviewschema toegezonden te krijgen.
In het interviewschema komen bij voorbeeld de volgende thema's naar voren: "Over je ouders; over geboorte, woon- of verblijfsplaats gezin van herkomst en veranderingen daarin; over de gezinssamenstelling; over beroep, werk en loopbaan; over familieactiviteiten, hoogtijdagen en hoogtij-gebeurtenissen; over relaties; over persoonlijke, sociale, religieuze en politieke betrokkenheid als (jong)volwassenen en later". En nog andere vragen komen aan de orde, inclusief een aantal extra onderwerpen, als: "Zijn er gebeurtenissen uit het verleden die jou niet loslaten?" en "Welke levenslessen wil jij jouw kleinkinderen vertellen?" Toen ik het boek en de interviewvragen las, ging ik al snel in gedachten de geschiedenissen van mijn vader en mijn moeder na. De interviewvragen brengen inderdaad het onderlinge gesprek op gang, vaak met verrassende verhalen. Nieuwsgierig geworden? Kijk eens op de volgende website: www.diekstra.nl;/ingesprekmetjeouders. Ik hoop dat je na jouw eigen interview kunt zeggen: 'Meer weten is meer begrijpen is meer waarderen'.
Bob de Raadt, medisch maatschappelijk werker in het Erasmus MC-Sophia, contextueel hulpverlener, ouderbegeleider. Gastdocent bij de Erasmus MC-Academie, Rotterdam.
www.bobderaadt.nl

- **Erfgrens beïnvloedt je leven.**

Erfgrens waar het vaderschap schuurt geschreven, door Marco Martens – Uitg. De Meent, 2022.
Boekrecensie door Bob de Raadt. [11]

---

[10] *https://www.ouderscentraal.nl/ouders-individueel-interviewen-leidt-tot-verrassende-inzichten/* Boekrecensie door Bob de Raadt, Nieuwsbrief VROEG – Ouders Centraal – 11-03-2021, van het boek: *In gesprek met je ouders*, van: R. Diekstra (Karakter Uitg.).

[11] https://www.ouderscentraal.nl/herkenbaar-verhaal-over-schurend-vaderschap/ Herkenbaar verhaal over schurend vaderschap; recensie door Bob de Raadt, m.b.t. het boek 'Erfgrens – de rafelranden van het moderne vaderschap' (11 augustus 2022). Auteur: Marco Martens (*Uitgeverij De Meent).*

Het woord ‘erfgrens’ heeft meerdere betekenissen: een schutting tussen twee percelen en een grens tussen generaties, tussen bloedbanden, tussen een zoon en een vader. Over een kadastrale erfgrens kan soms al veel te doen zijn; bij een bloedband is een erfgrens helemaal belangrijk, van existentieel belang. Zo’n erfgrens bepaalt bewust of onbewust je leven, je gevoelens, je bestaan, je relaties, je beleving, je identiteit. Het gaat over intimiteit en gekend worden, over nabijheid en afstand. In dit boek van Marco Martens schuren beide erfgrenzen. We ontmoeten de hoofdpersoon, Hubert, als hij als 12-jarige jongen met zijn vader in een snackbar een ijsje eet. Een vooral zwijgende ontmoeting. Hij heeft nu een stem in de omgangsregeling; alsof dat gevierd moet worden. Aan het eind van het gesprek vraagt zijn vader of hij er over nagedacht heeft of hij zijn vader vaker wil zien? “Ik hield mijn ogen strak op de tafel gericht en vroeg hem me naar huis te brengen”.
Het besef van vaderschap is de rode draad door dit boek. Dat komt het meest tot uitdrukking in een mailwisseling met zijn vader. Hubert schrijft, met zijn kind(eren) in gedachten: “Sinds ik vader ben geworden moet ik denken aan je. Meer dan dat ik je mis, wil ik antwoord kunnen geven als ze vragen wie hun opa is”. “Ik heb nog werk aan de deuren die je destijds voor me dichtsloeg: meer dan ruimte heeft een jongetje *beschutting* nodig”. “Ik walg van de ingebouwde afstand. Een zoon verlangt naar een vader die voor hem vecht, die zich durft te tonen, die hem de hand reikt in de kwetsbaarste vorm denkbaar. Ik verlang naar een hand die zich niet meer verschuilt achter de omstandigheden”. “Kijk, vader, ik doe het ook: ik zoek mijn afstand in emoticons, een schutting om gedachten overheen te gooien”. De erfgrens wordt voelbaar.
De auteur schetst hier pijnlijk duidelijk de afstand tot zijn biologische vader en de emotionele pijn, het verlangen naar een betere relatie, met minder afstand en meer betrokkenheid, voorbij de onmacht binnen deze relatie. Hubert verlangt naar zelfvertrouwen, in zijn vaderschap, als partner dat hij kordaat kan optreden (ook als bij de bouw van het nieuwe huis de erfgrens overschreden is en hij zich uitgelachen voelt). Hij wil absoluut niet die vader zijn die ”ik niet worden wil”, want vaderschap brengt verantwoordelijkheden met zich mee”.
‘Erfgrens’ beschrijft op een subtiele en meelevende manier hoe een jongen zich ontwikkelt tot een vader, die verantwoordelijkheid draagt voor zijn kinderen en die worstelt met zijn vader. Een verhaal over de rol van zijn moeder en van zijn stiefvader, Cor in zijn leven. Over zijn vriendin, hun dochter en dat er een zoon op komst is. Over zijn leven als cabaretier, waarin hij het ‘vaderschapsthema’ in een sketch over zijn biologische vader zoveel ruimte kan geven, dat het publiek aan zijn lippen hangt. Zo kan hij zijn zoektocht lekker projecteren. Zoeken naar verbinding en het verhaal van zijn vader.
Erfgrens is een verhaal dat diep insnijdt in wat een gewoon, luchtig leven van alle dag lijkt. Echter, een dagelijks leven waarin het vaderschap, beiderzijds, schuurt. Een herkenbaar verhaal voor menig vader, die terugkijkt op een moeizame relatie met z’n eigen vader.

Bob de Raadt, is onderzoeker bij de Erasmus MC Rotterdam, afd. Verloskunde, gastdocent bij de Erasmus MC Academie, freelance contextueel maatschappelijk werker, lid van Connect2fathers en eigenaar van de website www.bobderaadt.nl en auteur bij *‘Vaderschapskennnis’* en *‘VaderKracht Centraal’*. Contact: bobderaadt@live.nl

- **Boekrecensie: Schat aan culturele informatie voor goede geboortezorg.**

Auteurs: Gerdina de Gruyter-de Raadt & Bob de Raadt [12]

[12] https://www.vakbladvroeg.nl/geboortezorg-gebaat-bij-schat-aan-culturele-informatie/ boekrecensie van Bob de Raadt en Gerdina de Gruyter-de Raadt > *Handboek Geboortezorg bij verschillende culturen* (Uitg. Lannoo Campus; Tielt), auteurs: Fadua el Bouazzaoui & Ingrid Peters. Bron: Vakblad Vroeg – Kennisplatform Jonge Kind – 03-08-2021.

Handboek Geboortezorg bij verschillende culturen
Auteurs: Fadua el Bouazzaoui en Ingrid A. Peters – Tielt: Uitg. Lannoo Campus (2017).

Culturele achtergrondinformatie
Wie dit *'Handboek Geboortezorg bij verschillende culturen'* gaat gebruiken als achtergrondinformatie voor verschillende culturen heeft een ware schatkist in handen. Het boek vertelt over cultuur & religie, diversiteit, de preconceptionele periode en de drie zwangerschapstrimesters. Het gaat dieper in op transculturele zorgverlening. Zeer gedetailleerd worden culturele aspecten besproken van Nederlandse vrouwen met de volgende migratie-achtergronden: Turkije, Marokko, Suriname, Polen, Afghanistan en Syrië. Verschillen in levensbeschouwing, leefgewoontes en rituelen rondom preconceptie, zwangerschap en de kraamperiode vormen de leidraad in dit handboek.

Inhoud en indeling
Het boek heeft een duidelijke indeling: overzichtelijke, diepgaande hoofdstukken, met veel aansprekende voorbeelden, schema's, aandachtspunten, verschillende perspectieven, kernpunten, conclusies en literatuurverwijzingen.

Kraamperiode
Het boek behandelt volgens een vast stramien verschillende aspecten voor, tijdens en na de zwangerschap en bespreekt –als voorbeeld- de kraamperiode op volgende wijze:

- de culturele en religieuze waarden van de kraamvrouw,
- Welke kennis heeft de kraamvrouw over de kraamzorg?
- het sociale netwerk van de kraamvrouw,
- zorggebruik van en aanbod aan de kraamvrouw met een migratie-achtergrond
- Welke factoren hangen samen met het niet gebruiken van kraamzorg?
- Wat zijn de kenmerken van een kraamvrouw met een migratie-achtergrond die tot een verhoogde kans op een postnatale depressie kunnen leiden?
- Wat zijn specifieke risico's voor pasgeborenen met een migratie-achtergrond? Bij voorbeeld bij geelzucht of bij wiegendood.
- Wat zijn de perspectieven van de zorgverlener en die van de kraamvrouw?
- en sluit aan bij het verklaringsmodel van Kleinman (een gestandaardiseerde vragenlijst). Bijv.: "Hoe ervaart u uw gezondheidsproblemen of die van uw kind?"

Het boek geeft in een tweetal bijlagen ook informatie over culturele benaderingen en verschillen over:

- een collectivistische of een individualistische invloed (per land),
- tussen mannen (masculien) en vrouwen (feminiem), per land.

Lees- en leerervaring van een obstetrieverpleegkundige
"Een week of wat geleden had ik het boek meegenomen, voor als de nachtdienst rustig zou zijn, zou ik alvast wat kunnen lezen in het boek. Prompt hadden we, ondanks de aangescherpte coronamaatregelen een grote buitenlandse familie in de wachtkamer van de verloskamers zitten. Ze waren niet van plan om te vertrekken, voordat de baby geboren was en ze die begroet hadden.

Totaal geen ideale situatie, maar het mooie daarvan, was dat het hele nachtdienstteam het fijne ervan wilde weten en het opzocht in het 'handboek'.. en ja hoor, er stond precies verteld waarom in die cultuur dit zo belangrijk was... En dit is nog maar één van de voorbeelden!
Dus als je werkt in een multiculti-omgeving en je wilt je verdiepen in de culturele en religieuze normen, waarden en tradities, is het meer dan waard dit praktische boek, met heel veel voorbeelden, te lezen!"

Conclusie
Dit boek moet verplicht worden voor professionals die te maken hebben met allerlei culturen rondom een zwangerschap, bevalling en kraamtijd.
Wat geeft dit boek ongelofelijk veel eye-openers, waardoor er meer begrip kan komen voor een andere cultuur of religie, omdat je gaat begrijpen hoe een ander kan denken vanuit diens achtergrond.

Auteurs:
Gerdina de Gruyter-de Raadt werkt als senior obstetrieverpleegkundige, met aandachtsgebied 'Onderwijs' in het Erasmus MC Sophia, afd. Verloskunde.
Bob de Raadt, werkzaam als freelance contextueel medisch maatschappelijk werker, vaderschaps-coach, lid Connect2Grow bij Erasmus MC-Sophia en als gastdocent bij Erasmus MC

&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&

Uit de januari-nieuwsbrief (2023) van 'the Special Interest Research Group on Father-Child Attachment and Relationships (SIRG-FCAR[13]) of the Society for Emotions and Attachment Studies (SEAS)':

NEW PUBLICATIONS

Aldoney, D., García, M. I., & Panesso, C. (2022). Fathering in the Chilean context: Wellbeing and father involvement pre and post the COVID-19 pandemic. *PSICOLOGIA*, *36*(2), 26-41. https://doi.org/10.17575/psicologia.1858

Alsarve, J., Boye, K., & Sandström, L. (2022). New practices during the pandemic? A qualitative study of parents' work, care and housework during the COVID-19 pandemic. *Journal of Family Studies*, 1-20. https://doi.org/10.1080/13229400.2022.2159498

Antonucci, L. A., Musso, P., Taurisano, P., Coppola, G., Terlizzi, M., & Cassibba, R. (2022). A combination of maternal and paternal features discriminates between children with secure and insecure attachment style. *PSICOLOGIA*, *36*(2), 52-65. https://doi.org/10.17575/psicologia.1820

Azhari, A., Bizzego, A., & Esposito, G. (2022). Parent-Child Dyads with Greater Parenting Stress Exhibit Less Synchrony in Posterior Areas and More Synchrony in Frontal Areas of the

[13] Special Interest Research Group on Father-Child Attachment and Relationships (SIRG-FCAR)

Prefrontal Cortex During Shared Play. *Social Neuroscience*. https://doi.org/10.1080/17470919.2022.2162118

Brandth, B., Bungum, B., & Kvande, E. (2022). Fathers, fathering and parental leaves. In S. Blum & A. Koslowski (Eds.), *Research Handbook on Leave Policy* (pp. 172-184). Edward Elgar Publishing. https://www.elgaronline.com/edcollchap/book/9781800372214/book-part-9781800372214-23.xml

Cabrera, N. J., Chen, Y., Hennigar, A., Alonso, A., & Ghosh, R. (2022). The role of fathers in caregiving. In A. S. Morris & J. M. Smith (Eds.), The Cambridge Handbook of Parenting (pp. 332-352). Cambridge University Press. https://www.cambridge.org/core/books/cambridge-handbook-of-parenting/552445862E8F3235A5CD809EC053B5F7

Cannito, M., & Mercuri, E. (2022). Caring masculinities in prison? Social workers and programs dealing with incarcerated fatherhood. *Gender, Work & Organization*. https://doi.org/10.1111/gwao.12944

Capaldi, D. M., & Kerr, D. C. (2022). Commentary: The roles of mothers versus fathers in intergenerational family risk–a commentary on Rothenberg et al. (2022). *Journal of Child Psychology and Psychiatry*. https://doi.org/10.1111/jcpp.13745

Cheung, R. Y., Cheng, W. Y., Li, J. B., Lau, E. Y. H., & Chung, K. K. H. (2022). Mothers' and fathers' stress and severity of depressive symptoms during the COVID-19 pandemic: actor-partner effects with parental negative emotions as a moderator. *BMC Psychology*, *10*(1), 1-12. https://doi.org/10.1186/s40359-022-01016-y

Cirik, V. A., Aksoy, B., & Bulut, E. (2022). Attitudes of parents in the role of a father in Turkey toward child sex education and their sexual communication with their children. *Journal of Pediatric Nursing*. https://doi.org/10.1016/j.pedn.2022.12.014

Ćwirynkało, K., & Parchomiuk, M. (2022). Support as described by fathers with intellectual disabilities. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*. https://doi.org/10.1111/jar.13061

Fischer, R. A., Johnson, M. D., Stertz, A. M., Sherlock, S. N., & Wiese, B. S. (2022). How perceived maternal gatekeeping affects fathers: An 8-week study. *Journal of Family Psychology*. Advance online publication. https://doi.org/10.1037/fam0001053

Frosch, C. A., Middlemiss, W., Fagan, M. A., Kim, J. G., & Lopez, M. A. (2022). Exploring Mothers' and Fathers' Reported Use of Discipline Practices With Their Preschoolers: Associations With Parental Well-Being. *Merrill-Palmer Quarterly*, *68*(2), 95-124. https://doi.org/10.1353/mpq.2022.0006

Harwood-Gross, A., Bergman, Y. S., Pat-Horenczyk, R., Schiff, M., & Benbenishty, R. (2022). Parenthood during the COVID-19 pandemic: Post-traumatic growth amongst university students. *Family Process*. https://doi.org/10.1111/famp.12847

Helmerhorst, K., Majdandžić, M., & Cabrera, N. J. (2023). Introduction to Special Issue: Contributions of father-child relationship to children's development within the larger family

system: A focus on observational measures. *Early Childhood Research Quarterly*, *63*, 39-42. https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2022.11.007

Ito, Y., Izumi-Taylor, S., & Lin, C. H. (2022). Japanese and Taiwanese Fathers' Perspectives of Father Involvement. *Journal of Humanities, Arts and Social Science*, *6*(4), 530-538. https://doi.org/10.26855/jhass.2022.12.005

Iwanski, A., Lichtenstein, L., Forster, F., Stadelmann, C., Bodenmann, G., & Zimmermann, P. (2023). A Family Systems Perspective on Attachment Security and Dependency to Mother and Father in Preschool: Differential and Reciprocal Effects on Children's Emotional and Behavioral Problems. *Brain Sciences*, *13*(1), 35. https://doi.org/10.3390/brainsci13010035

Iwanski, A., Mühling, L., & Zimmermann, P. (2022). Do ideal fathers differ from ideal mothers? A study on sensitivity, challenging, and sensitive challenging parenting behavior. *Psicologia*, *36*(2), 1-14. https://doi.org/10.17575/psicologia.1818

Jeong, J., Sullivan, E. F., McCann, J. K., McCoy, D. C., & Yousafzai, A. K. (2022). Implementation characteristics of father-inclusive interventions in low-and middle-income countries: A systematic review. *Annals of the New York Academy of Sciences*. https://doi.org/10.1111/nyas.14941

Ju, J., Zhang, X., & Bian, Y. (2022). Typologies of coparenting in Chinese families and adolescents' adjustment. *Current Psychology*, 1-13. https://doi.org/10.1007/s12144-022-04049-z

Kato, T., Kachi, Y., Ochi, M., Nagayoshi, M., Dhungel, B., Kondo, T., & Takehara, K. (2022). The long-term association between paternal involvement in infant care and children's psychological well-being at age 16 years: An analysis of the Japanese Longitudinal Survey of Newborns in the 21st Century 2001 cohort. *Journal of Affective Disorders*. https://doi.org/10.1016/j.jad.2022.12.075

Kekeç, H. T., & Dikmen, H. A. (2023). The relationship of social support perceived by mothers and fathers and dyadic adjustment with maternal and paternal attachment in the postpartum period. *Developmental Psychobiology*, *65*(1), e22358. https://doi.org/10.1002/dev.22358

Kim, J., Jeon, Y., & Kwak, S. (2022). Toward exploring a new path for parenting within a digital environment: an investigation of Korean fathers' online involvement in parenting. *European Early Childhood Education Research Journal*, 1-18. https://doi.org/10.1080/1350293X.2022.2158354

Lan, P. C. (2022). Navigating childrearing, fatherhood, and mobilities: A transnational relational analysis. *The Sociological Review*, 00380261221143586. https://doi.org/10.1177/00380261221143586

Larouche, K., Pierce, T., Drapeau, S., & Saint-Jacques, M. C. (2022). A multidimensional measure of father involvement following parental separation. *Family Relations*. https://doi.org/10.1111/fare.12809

Laslett, A. M., Kuntsche, S., Wilson, I. M., Taft, A., Fulu, E., Jewkes, R., & Graham, K. (2022). The relationship between fathers' heavy episodic drinking and fathering involvement in five Asia-Pacific countries: An individual participant data meta-analysis. *Alcoholism: clinical and experimental research*. https://doi.org/10.1111/acer.14955

Legarreta-Iza, M., & Sagastizabal Emilio-Yus, M. (2022). 'If I had a job, I'd pay somebody to look after my child'. The practices and discourses of Spanish fathers experiencing periods of unemployment. *Journal of Family Studies*, 1-20. https://doi.org/10.1080/13229400.2022.2158904

Lee, S., Bernstein, R., Ip, K. I., & Olson, S. L. (2022). Developmental cascade models linking contextual risks, parenting, and internalizing symptoms: A 17-year longitudinal study from early childhood to emerging adulthood. *Development and Psychopathology*, 1-17. https://doi.org/10.1017/S0954579422001043

Lyttelton, T., Zang, E., & Musick, K. (2022). Parents' work arrangements and gendered time use during the COVID-19 pandemic. *Journal of Marriage and Family*. https://doi.org/10.1111/jomf.12897

Mahalik, J. R., Di Bianca, M., & Martin, N. G. (2022). Evaluation of brief online interventions to increase sense of purpose for fathers living in the United States. *Psychology of Men & Masculinities.* Advance online publication. https://doi.org/10.1037/men0000414

Mancini, V. O., De Palma, M., Barker, J. L., Kharrazi, S., Izett, E., Rooney, R., & Finlay-Jones, A. L. (2022). Paternal Attachment in the First Five Years: The Role of Self-compassion, Negative Emotional Symptoms, Parenting Stress, and Parent Self-efficacy. *Mindfulness*, 1-13. https://doi.org/10.1007/s12671-022-02028-w

Martínez-Pastor, J. I., Jurado-Guerrero, T., Fernández-Lozano, I., & Castellanos-Serrano, C. (2022). Caring fathers in Europe: Toward universal caregiver families?. *Gender, Work & Organization*. https://doi.org/10.1111/gwao.12948

McBride, M., Cooper, S. M., Cryer-Coupet, Q., Burnett, M., Garrett, S., & Gibson, S. (2022). Multidimensional social support and parenting among Black fathers: A profile-oriented approach. *Journal of Community Psychology*. https://doi.org/10.1002/jcop.22972

McKay, T., & Tadros, E. (2022). Fatherhood, Behavioral Health, and Criminal Legal System Contact over the Life Course. *Journal of Health and Social Behavior*, 00221465221139246. https://doi.org/10.1177/00221465221139246

McHale, J. P., Stover, C., Dube, C., Sirotkin, Y., Lewis, S., & McKay, K. (2022). Randomized controlled trial of a prenatal focused coparenting consultation for unmarried black fathers and mothers: One-year infant and family outcomes. *Infant Mental Health Journal*. https://doi.org/10.1002/imhj.22030

Ngai, F. W., & Lam, W. (2022). Predictors of Parent-Infant Bonding Among Postpartum Chinese Mothers and Fathers. *Journal of Midwifery & Women's Health*. https://doi.org/10.1111/jmwh.13440

Riem, M. M., M. Witte, A., Lotz, A. M., Cima, M., H. Van IJzendoorn, M., & J. Bakermans-Kranenburg, M. Parental protection in fathers with negative caregiving experiences: Heightened amygdala reactivity to infant threatening situations. *Journal of Neuroendocrinology*, e13230. https://doi.org/10.1111/jne.13230

Smith, P. K., & StGeorge, J. M. (2023). Play fighting (rough-and-tumble play) in children: developmental and evolutionary perspectives. *International Journal of Play*, 1-14. https://doi.org/10.1080/21594937.2022.2152185

Paquette, D., StGeorge, J., Bigras, M., & Sarmiento, J. (2022). Predicting children's social adaptation and academic achievement from father-child preschool rough-and-tumble-play and father involvement in child schooling. *Current Psychology*, 1-14. https://doi.org/10.1007/s12144-022-04040-8

Petersson, M. Å., Benzein, E., Massoudi, P., Wåhlin, I., & Persson, C. (2022). Parents' experiences of the significance of interpersonal interactions for becoming parents and a family during neonatal intensive care. *Journal of Pediatric Nursing*. https://doi.org/10.1016/j.pedn.2022.11.021

Ren, Y., Zou, S., Wang, H., Ying, J., Wang, X., & Wu, X. (2022). Fathers and mothers' parenting stress and adolescent depressive symptoms: the mediating roles of overt and covert coparenting conflict behaviors. *Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health*, *16*(1), 1-12. https://doi.org/10.1186/s13034-022-00531-5

Roy, R. N., Brown, T. L., Roy, D. R., Rockett, I., & Hailey, A. (2022). The Experiences of Hispanic and African American Student-Fathers on College Campuses. *Journal of Hispanic Higher Education*, 15381927221137690. https://doi.org/10.1177/15381927221137690

Shadik, J. A., Garlington, S. B., Cales, M. A., & Turner, E. (2022). Fathers' experiences of intimate partner violence: Examining the perspectives of fathers in urban and rural locations. *Journal of Human Behavior in the Social Environment*, 1-18. https://doi.org/10.1080/10911359.2022.2142348

Shorey, S., Asurlekar, A. R., Chua, J. S., & Lim, L. H. K. (2023). Influence of oxytocin on parenting behaviors and parent–child bonding: A systematic review. *Developmental Psychobiology*, *65*(2), e22359. https://doi.org/10.1002/dev.22359

Sriram, R. (2022). The Indian Father as Children See. *Psychological Studies*, 1-13. https://doi.org/10.1007/s12646-022-00684-5

Tarrant, A., Ladlow, L., Johansson, T., Andreasson, J., & Way, L. (2022). The Impacts of the Covid-19 Pandemic and Lockdown Policies on Young Fathers: Comparative Insights from the UK and Sweden. *Social Policy and Society*, 1-11. https://doi.org/10.1017/S1474746422000586

Tarrant, A., Ladlow, L., & Way, L. (Eds.). (2022). *Men and Welfare*. Taylor & Francis. https://www.taylorfrancis.com/books/edit/10.4324/9781003178811/men-welfare-anna-tarrant-laura-way-linzi-ladlow

Thrasher, S. S., Malm, E. K., & Kim, C. (2022). The Associations between Father Involvement and Father–Daughter Relationship Quality on Girls' Experience of Social Bullying Victimization. *Children*, *9*(12), 1976. https://doi.org/10.3390/children9121976

Walsh, T. B., Thomas, A., Quince, H., Buck, J., Tamkin, V., & Blackwell, D. (2022). Black fathers' contributions to maternal mental health. *Archives of Women's Mental Health*, 1-10. https://doi.org/10.1007/s00737-022-01284-y

Wang, J., Schoppe-Sullivan, S. J., Yan, J., & Yoon, S. (2022). Examining parents' susceptibility: Coparenting relationships and parental involvement in low-income families. *Journal of Marriage and Family*. https://doi.org/10.1111/jomf.12901

Wang, W., Liu, X., Wang, S., Li, Y., & Li, Y. (2022). Personality Traits and Parental Burnout Among Fathers: A Moderated Mediation Model. *Journal of Child and Family Studies*, 1-11. https://doi.org/10.1007/s10826-022-02507-7

Webb, J. M., Darroch, F. E., Giles, A. R., & Oliffe, J. L. (2022). Making moves: involved fathers experiences of Vancouver's Downtown Eastside family walking program. *Qualitative Research in Sport, Exercise and Health*, 1-15. https://doi.org/10.1080/2159676X.2022.2161606

Xie, J., Luo, Y., & Chen, Z. (2022). Relationship between Partner Phubbing and Parent–Adolescent Relationship Quality: A Family-Based Study. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *20*(1), 304. https://doi.org/10.3390/ijerph20010304

Yu, J. J. (2023). Marital satisfaction and parental warmth in predicting children's peer social competence. *Journal of Applied Developmental Psychology*, *85*, 101499. https://doi.org/10.1016/j.appdev.2022.101499

Zeng, X., Li, L. L., Wu, X., Tian, Y. H., Gao, D. D., & Hu, X. J. (2022). Qualitative study on the experience of fathers involved in kangaroo care of premature infants. *Journal of Neonatal Nursing*. https://doi.org/10.1016/j.jnn.2022.12.001